

KÖNYVTÁRMOZI ONLINE SZAKMAI NAP

A pandémia miatt idén csak online lehetett megtartani a tavaly elmaradt országos szakmai napot, melynek házigazdája a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár lett volna. Végül az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár koordinációjával valósult meg a program 2021. május 11-én, ám a szakmai program a miskolci megyei könyvtárat dicséri.

Szokás szerint *Ramháb Mária*, az IKSZ elnöke, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár idén tavasszal nyugdíjba vonult igazgatója köszöntötte a résztvevőket. Az online módnak köszönhetően sokkal több kistéleplési szolgáltatóhely könyvtárosa jelen tudott lenni a szakmai napon. Összesen 168 fő regisztrált. Várható, hogy augusztusban lesz egy egynapos szakmai nap Kecskeméten, majd ősszel egy országos kétnapos Szombathelyen.

Bujdosó Aranka, a KönyvtárMozi országos koordinátora, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár munkatársa adott egy átfogó történeti áttekintést Hat éves a KönyvtárMozi címmel. Örömet fejezte ki, hogy a mai napon a résztvevők 60 %-a kistéleplési könyvtáros. Miért válasszuk a KönyvtárMozi szolgáltatást? A sokféleség, egyediség, jogtisztaság, közösségépítés, értékközvetítés, szakmai háttér, promóciós anyagok, kidolgozott módszertan, a magyar filmkultúra értékeinek bemutatása miatt. Elmondta, hogy Katymár kapcsán európai uniós minta lett a KönyvtárMozi. A hat év alatt megújult a honlap: a tájékoztató, a dokumentálás, a vetítés egy felületen történik már. A NAVA kiemelt partner, a technikai háttérrel ők biztosítják, innen történik a tényleges vetítés. A Nemzeti Filmintézetől kapja a KönyvtárMozi a digitálisan felújított filmeket.

A KönyvtárMozi rövid történeti áttekintése után ismertette a filmes toplistát:

- régi magyar filmek közül: Hyppolit, a lakáj, 115 vetítés
- rajzfilmek közül: Cigánymesék. A cigányasszony meg az ördög, 203 előadás
- abszolút top lista: a gyermekfilmek általában
- dokumentumfilmek: Vad Magyarország. A vizek birodalma, 141 vetítés volt.

Módszertani sokszínűség jellemzi a vetítéseket. A filmet általában feladatok, beszélgetés, kézműves foglalkozás kíséri. Sok esetben alkalmakhoz kapcsolódik a vetítés pl. Internet Fiesta, OKN, világnapok. Fontos a közösségek megszólítása, kialakítása, ápolása.

Molnár Éva, a salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár igazgatója a Nógrád megyei KönyvtárMozi 6 évéről beszélt. Szerinte a KönyvtárMozi eredmény, közösségteremtő szolgáltatás, kulturális misszió, közösségi élmény, életminőséget javító program. A lelkes könyvtárosok és a hálás közönség megtöltötte élettel. Jó szolgáltatást csak jó helyi kollégával lehet nyújtani. A jó példákat át kell venni, tanulni kell a tapasztaltabbaktól. Náluk is a 14 éven aluliak a rendszeres használók, a 60 év felettiak a legkevésbé.

Dr. Prokai Margit, a miskolci II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár igazgatója a KönyvtárMozi Borsod-Abaúj-Zemplén megyei gyakorlatáról beszélt. 2017 és 2019 között 17 település csatlakozott, 2018-ban 20, 2019-ben 1 újabb település jelentkezett. 2019-től beállítottak egy új könyvtárbuszt is, mely 27 települést lát el, biztosítva a KönyvtárMozi szolgáltatást is. 2020-ban 3 új könyvtár csatlakozott, így összesen 65 könyvtármozi település van a megyében, a könyvtárbuszosokkal együtt 92. (Összehasonlításként: Zalában 20 településen van jelenleg.)

Általános tendencia, s itt is jellemző, hogy a gyerekeknek szóló vetítés itt is jóval több, mint a felnőtteknek szóló. Az összes résztvevőt tekintve (12 395 fő) országosan a 4. helyen áll a megye.

Szabó Tünde, Kesznyéten község Könyvtári, Információs és Közösségi Hely könyvtárosa Cigánymesék a gyakorlatban címmel tartott egy érdekes, gyakorlatias előadást. A településen

az 1800 lakos 50 %-a roma származású, ezért náluk különösen fontos az identitáserősítés, az egyetemes értékek közvetítése és a cigány kultúra erősítése. Halmozottan hátrányos település, nagy a munkanélküliség. Van a faluban bölcsőde, óvoda és általános iskola is. Tünde 2014-től könyvtáros, 250 fő a beiratkozott olvasók száma, a fele 14 éven aluli. A Cigánymesék közül A tűzpiros kígyócska vetítéséről és a hozzá kapcsolódó foglalkozásról tartott részletes beszámolót. A könyvtári órán 12, a Tanodába járó gyermek vett részt, akik között roma származásúak és nevelőszülőnél élők is voltak. A család témája köré építette a foglalkozást. Sokféle fejlesztési területet meg tudunk mozgatni a foglalkozással (esztétikai érzék, szövegértés, szóbeli kifejezés, érzelmi intelligencia, szociális kompetenciák, gondolkodás, emlékezet stb.). Fontos, hogy élményt nyújtsunk a gyerekeknek!

Novák Jánosné, Mikóháza Könyvtár, Információs és Közösségi Hely könyvtárosa is bemutatta a településen elért könyvtármozis eredményeket. Ő nyugdíjas pedagógus, s csak 2019 őszétől látja el ezt a feladatot. Véleménye szerint a vetítéseknél fontos a rendszeresség és az együttműködés a partnerintézményekkel, helyi közösségekkel. Az évek során az iskolai és községi könyvtári állomány egyesült. A fő célcsoport az óvoda, iskola és az olvasókör. Érdeklőség, hogy a helyi iskolába két társközség gyermekei járnak, valamennyien romák. Az óvodásoknál a cél a figyelem fenntartása, a kommunikációs készség fejlesztése, a szókincsbővítés. Az általános iskolásoknál cél a pozitív élményhatás, az esélyteremtés, a közösségfejlesztés, a véleményalkotás fejlesztése, a kötelező olvasmányok fim változatainak megismerése. A foglalkozásokat színesíti kvíz, rejtvény, feladatlap, kézműves foglalkozás, bábozás, dramatikus játék, a felnőtteknek beszélgetés. Filmes toplistát a kisebbeknek: Magyar népmesék sorozat, Vízipók sorozat, Cigánymesék sorozat; felsősöknek: A köszívű ember fiai; felnőtteknek: Kárpáthy Zoltán. További célkitűzés: szeretné a lakosság szélesebb körét bevonni a vetítésekre pl. az idősek klubját.

Orosz Imréné, Hernádnémeti Könyvtár, Információs és Közösségi Hely könyvtárosa előadásának címe Generációk találkozása a KönyvtárMoziban volt. A könyvtár a szépen felújított Munk kastélyban kapott helyet más intézményekkel együtt. A faluban nincsen közösségi ház, minden rendezvénynek a könyvtár ad helyet (pl. szavalóverseny, társasozás, kiállítás, tanfolyam, előadás, kézműves foglalkozás stb.). 2018-tól van náluk KönyvtárMozi. Sokféle korosztályt megszólít. Az óvodások általában ünnephez kapcsolódó vetítést kérnek, az alsósoknak a tanmenettel egybevágó filmet választ a pedagógus. Szeretik a magyar népmeséket, a tanulságos meséket (pl. Mátyás, az igazságos), a Cigánymeséket, a Vukot. A felsősöknek is a pedagógus választ, általában kötelező olvasmányokat. A cél a szóbeli kifejezőkészség, a gondolkodás, az emlékezet fejlesztése és a segítő életmódra nevelés. Az ifjúsági korosztálynál (16-30 évesek) az érzelmek kezelésével foglalkozik, s fontos náluk a döntéshozatal és a kritikus gondolkodás fejlesztése. A foglalkozások szerves része a játék, valamint a témához kapcsolódó olvasmányok ajánlása. A szépkorúaknál elsősorban a Vidám Nagyik Klubjára támaszkodik. Jelenleg 55 fős a tagságuk. Kedvenceik a Gyógyító hagyomány, a Tanyák népe, a klasszikus magyar filmek (pl. Szent Péter esernyője), az Ízörzök sorozat. A helyi konyhában együtt sütnek, főznek, a mozi után teáznak. Teázás közben pedig beszélgetnek, megosztják egymással az emlékeiket.

Ramháb Mária zárta a szakmai napot megköszönve a tartalmas előadásokat. Kiemelte, mennyire fontos, hogy a megyei könyvtárak vezetői elkötelezettek legyenek a KönyvtárMozi iránt.

Nagyon tartalmas szakmai napon vehettünk részt. Jó volt látni a sikereket, az aktív kistelepülési könyvtárosokat. Reméljük, hogy hamarosan személyesen is találkozhatunk szakmai nap keretében a KönyvtárMozi iránt elkötelezett kollégákkal.